

# ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

## Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 2 frt — kr.  
Negyed évre . . . . . 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily  
írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez  
küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

## Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak  
helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél  
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-  
sékelt díjak egyezség szerint.

## A tettek ideje.

Eddig csak beszéltünk és irtunk, most végre elérkezett az ideje annak, hogy a tettek mezejére lépjünk Majd meglátjuk, hogy hányan fognak jelentkezni akkor, midőn komolyan kell megfogni a dolog végét, pedig erre nagy szükség lesz, mert nem csekély fa az, melybe a fej-  
szénket vágtuk.

Mit is akarunk csak?

Akarjuk megalakítani az országos erdészeti altiszti egyesületet, mely hivatva lenne saját ölébe félölelni a bérczes — rónás hazánk területén munkálkodó és serénykedő összes erdészeti és a társ vadászati alkalmazottakat, hogy így a széttagolt gyöngé részek helyett egy hatalmas, megdönthetetlen erejű egészet nyerjünk.

Sokan vannak olyanok, a kik vissza riadnak az eszme nagyságától és a kivitele elé gördülő nehézségektől, sőt nem is tudják, vagy csak nem akarják kellően méltányolni és mérlegelni egy ilyen hatalmas egyesület célját és annak nagy horderejét s vitatják igazságát annak, hogy egyesülésben, szoros összetartásban rejlik csak az igazi erő, míg a széttagolt részek lehetnek egyébként magukban bármily erősek, általában véve mégis gyöngék maradnak.

Mi is lenne hát a célja ennek a megalakítandó egyesületnek?

Az országos erdészeti altiszti egyesület hivatva lenne első sorban tagjait minden töle kitelhető módon erkölcsileg támogatni, érdekeiket minden irányban megóvni, sérelmeiket a lehetőség határai közt s törvényes téren az

arra hivatottaknál előadni és azok orvoslását kieszközölni, végre pedig oda hatni, hogy az alkalmazást keresők és a birtokosok között a közvetítő szerepét elnyerje. Hivatva lenne továbbá — természetesen csak akkor, midőn ezt megizmosodott anyagi ereje lehetővé teend, olesó vagy ingyenes szakbeli munkák terjesztésével tagjainak sorában a szakismeretet fokozni, az ismereteket bővíteni, szolgálatot tevén ez által nem csak tagjainak, hanem az erdészet ügyének s ez által magának kedves hazánkunk is.

Tekintettel pedig arra, hogy az erdészeti altiszti testület legnagyobb része még mindig olyan helyzetben van, hogy a maga és családja jövőjét biztosítani nem képes és csak alig hogy a mindennapi kenyerere van meg, szükségét látjuk annak, hogy a létesítendő egyesület kebelében nyugdíj egyelet is létesíttessék, melybe kivétel nélkül mindenki, v ki az erdészet vagy vadászat terén munkálkodik, beléphessen, tekintet nélkül arra, hogy esetleg olyan ágazatnál áll most is szolgálatban, mely bizonyos nyugdíjat vagy végkielégítést biztosít számára, mert hiszen jól tudjuk azt, hogy ezek a nyugdíjak nem nyujtanak teljes megnyugvást, mert a tisztességes megélhetést nem biztosítják s legfőllebb csak arra vannak hivatva, hogy némileg enyhítsék a nyomort.

Végül hivatva lenne az egyesület véletlen balesetek által okozottkároknál, hosszas betegeskedéseknél tagjait a töle kitelhető módon segíyezni és ez által nekik a sors csapásait elviselhetőkké tenni s úgy a tagok, valamint családtagjaik elhalálozása alkalmával módot nyujtani az elhunynak tisztességes eltakari-

tására, mire a megszabandó temetkezési járulék szolgálna.

Ime, ezekben röviden, dióhéjban szorítva körvonaloztuk az alakítandó egyesület tevékenységének körét és hivatását s azt hisszük, hogy eszméink közt nincs kivetni való egy sem, sőt valamennyi olyan, mely nem csak egyeseknek a javát célozza, hanem egyuttal nagyban hozzájáruland a közjólét előmozdításához is.

Természetes, hogy ilyen hatalmas, nagy eszmék megvalósításához egyes ember ereje, igyekezete nem elegendő, hanem mulhatlanul szükséges, hogy az ügyet mindazok, a kiket érdekel, magukéva tegyék s az igének testté változtatásában ne csak szóval, hanem tettel is részt vegyenek.

Hívó szózatot bocsátunk ki ennél fogva mindazokhoz, kik hazánkban az erdészet és vadászat szolgálatában vannak, hogy mérlegelvén mostani helyzetük sanyarú, sőt mondhatnók türehtelen voltát, csoportosuljanak kitűzött zászlónk köré s a jövő husvétkor, a feltámadás szent és nagy ünnepén százával és ezrével jelenjenek meg hazánk fő- és székvárosában, Budapesten, hogy az ott megtartandó gyűlésen részt vegyenek és egyesületünk alapját megvethessék.

Miután pedig mozgalmunkról eddig csak lapunk olvasói értesülhettek s ezek száma

vajmi csekély hogy a nagy egészhez képest, szükségesnek tartjuk egy külön felhívást is kibocsátani, az ország minden vidékére, minden zugába megküldhető legyen, ezt azonban megfelelő czimek hiányában csak úgy tehetjük, ha tisztelt olvasóink is segítségünkre lesznek a felhívás terjesztésében, miért is egész bizalommal kérünk fel mindenkit, ki az ügy iránt érdeklődik, hogy velünk azonnal közölni sziveskedjék, hány felhívásra lenne szüksége, hogy minden általa ismert bajtársnak egyet elküldhessen, egyuttal megjegyezvén, hogy a szétküldésnél a postaköltség 1 krajczár s így a terjesztés nem jár valami nagy kiadással a legtagabb ismeretség mellett sem.

Lapunk legközelebbi számainak hasábjai az alakítandó egyesület ügyének leendvén szentelve, nagy örömeinkre szolgálna, ha igen tisztelt kartársaink erre vonatkozó javaslataikat, véleményeiket itt közölnék, hogy így a különféle eszmék egybevetéséből eltalálhassuk a helyes irányt és a megoldásnak legjobb módját.

## Válasz

Dénes Gábor kartárs hatósági erdőőrnek.

Hosszufalu garacsinai őrházban 1898 december 16-án kelt levelére.

Először is kijelentem, hogy távol áll tőlem a személyeskedés, különben is e becses lap nem arra van

## TÁRCSA.

### A gróf erdésze.

Egy félszázad pergett le azóta. — Ha halljuk az akkori idő emlékezetét, a mai kor gyermekéhez illőn kétértelműen mosolygunk. Kedves olvasó, ha végére érsz kis beszélyemnek s talán hitetlenül rázod meg fejed, részedről csak annyi elismerést kérek, hogy hidd el az én hitem jogosultságát. . . .

A téli est szürke homálya borult a tájra. A sötétségbe vesző falu közelében egy nagy tüzrakás körül 50—60 marczona férfi melegegett, mert irtalmatlan hideg volt, szájuk mint a gőzkazán köbkötte a fagyott leheletet. Arczukon a csüggedést és kétségbeesést olykor a bátor lelkesedés lángja váltotta fel, a mint figyelemmel hallgatták a tűz mellett álló társukat.

— Azt mondom kendekeknek, itt hiába való minden vénasszonykodás. A farkast mézeskaláccsal nem lehet megszelidíteni, hanem doronggal kell fogadni s mielőtt ideje volna fogát vicsorítani, agyon kell ütni! Hát jól van! tegyük fel, hogy az átkozott fajzat, miután békén hagyjuk, nekünk is békét hagy, de élve marad . . . a minek nem szabad megtörténni, mikor hat oldalról tört be a külellenség, bent az országban pedig egy negyed millió anyagyilkos szorongatja a már testvér vértől párolgo kést, vérszomjas lihegéssel lesve az alkalmat, hogy megfizesse az ezeréven át szivott anyatejet.

— Mint az előbb mondtam, nekünk a jó Istenen kívül senkiben sincs mit bizni; minden ellenségünk, még az időjárás is ellenünk esküdött . . . Szóval, a haza veszélyben van, minden épkézlábu fiától elvárhatja, hogy védelmére keljen. Lássák, nekem is van veszteni való nőm és gyermekem s már régen honvéd volnék, ha az öreg méltóságos ur vissza nem tart, hogy erdész létemre, mint jó lövő védelmére lehessenek házának, mert két fia — hiszen jól tudják — szintén elment a hont védeni.

hivatva, hogy személyes kérdéseket tárgyaljon, sokkal nemesebb s üdvösebb irányt kell, hogy kövessen és szolgáljon. Nem szabad egyoldalulag a dolgokat fel-fogni, miáltal talán egyik másik olvasónak az ambícióját sértené.

Nagyon sok oly levelet olvastam egyik-másik kollégától, a melylyel egyenesen a kincstár szolgálatában álló erdőőrök helyzetét nagyon is virágos színben tünteti fel, mint például kedves barátunk levele is. És máskülömben is e becses lap inkább az erdészeti szakmába vágó dolgokat van hivatva felkarolni és az e téren előforduló gyakorlati dolgokat ösmertetni, vagyis világosságot terjeszteni az erdőőrök között. Tanuságot meríteni a multból, bátorságot — kitartást biztosítani a jövőbe. Másod ízben sanyaru helyzetünket tolmácsolni s annak enyhítésén működni.

Kedves barátunk azzal kezdi levelét, hogy ő is undorral olvassa a kincstári erdőőrök panaszát s van is valami abban, a panasz is csak akkor talál meghalgtatásra, ha annak ideje és alkalma van, máskor pedig undort kelt. De úgy mondja barátunk, hogy mindig azok jajgatnak és kiabálnak legjobban, kiknek legjobb dolguk van.

Az érvelésben pedig kijelenti, hogy ámbár nem hiszi, hogy a kivestári erdőőröknek lenne a legjobb dolguk s ebben igaza van barátunknak — nincs! Mert abban a korszakban vagyunk, melyben az irigység a tetőpontját érte el, nekünk szegény erdőőröknek megszámlálhatlan ellenségeink vannak, de nem csak nekünk van az, hanem úgy szolván mindenkinek; — minél nagyobb az „ur“, annál több az ellensége. Határozottan nem osztom barátom nézetét, a hol azt mondja, hogy nekünk „erdészeti altiszteknek képzettségünk sem olyan,

hogy ezen képzettség által oly állást foglalhatnánk el, hogy ez által a legboldogabbak lehetnénk“?

Nagyon furesán hangzik ez a pár szó és nagyon sokat foglal magában, nem tudom hogy kit képzel barátunk a legboldogabbaknak? Mert ha altisztről van szó, akkor a képzettség is mint altisztnak meg kell hogy legyen és nem is lehet egyiknél magasabb mint a másiknál, például mennyivei képzettebbek a vasutisták? pósta altisztek? Pénzügyőri és cserdőr altisztek? stb. Mindegyiknek az ő szakmájába vágó dolgokról vizsgáttal tennie s ha azt sikeresen letette, meg van a képesítője egész életére t. i. ha azt megbecsüli és kötelességének pontosan megfelelel

Igaz, hogy mi közöttünk erdőőrök között nagyon sok protekciós laikus van, kik csak bitorolják az erdőőrczimet és meg nem feleltek a törvény által előirt kötelezettségnek és nem is fognak megfelelni soha. De azért az ilyenek legtöbbször kifizetett mellel hirdeti az ő bölcsességét és tehetségét és gyilkolja az erdőőri szolgálatot és nagyon szereti hangoztatni az „erdészeti altiszt“ nevet. Engedelmet kérek, de én úgy olvastam és tanultam is, hogy az egész Magyarország állami szolgálatában álló egyéneket, kiknek legalább 400 frtot meghalad az évi fizetése és szakvizsgát tettek, „altiszteknek“ hívják, de mig e két kellék nincs meg, addig meg nem illet e czim senkit. Ami a kincstárnál szolgáló erdőőrök nyugdíj jogosultságát illeti, bizony nem kell irigyelni, mert 40 hosszú esztendőn keresztül a ki a szolgálatát odaadással és hűségesen teljesíti, bizony csak az Abrahám kebelében nyeri el a nyugdíjat, mert fáradságos és terhes szolgálata megviseli testileg, lelkileg és idő előtt elpusztul.

A mi pedig a nyugdíj kérdést illeti, tiszta szívvél válaszolom barátunknak — ha még ez előtte ösmeretlen, —

— A szomszéd Borkut és Bilin községek nemzetőreit éjfélig összehozhatnánk. Együtt lennénk 4—500-an. Csitt! hallották a lónyertést.

Valamennyien az erdő felé néztek, melyből egy csapat varju szállt föl riadt krakogással s a hófényben egy lovas alakja tűnt elő...

Orbán Károly, a gróf erdésze, fegyverét megszorítva, pár lépést tett a lovas felé, ki lassu ügetéssel közeledett. Rövid párbeszéd után oda kiáltott embe-reinek: „Várjanak, mindjárt jövök!“ és a lovassal az erdőnek indult.

\* \* \*

Hosszu sorban égnek a tábortüzek. A mint valamelyiket megigazítják, egész sziporka-raj száll föl a ködös levegőbe, mintha a csillagok megszámlálhatlan sokasága kergetőznék, hogy pár szempillantat mulva elvesszen az éj koromfekete sötétségébe.

Egy osztrák hadtest ütött itt tábort. A mult két napi rettentő hidegben, erős hóviharban tett menetelését piheni. Az idő, mintha megkönnyörült volna, mert

a mindent sűrűn befogó köd nyomán valamieskét alább szállt a hideg; a szél is elállt.

A tüzek mellett gúlákba rakva álltak a fegyverek s a legénység épp a közeli faluból sárczolt vacsoráját költötte el. Legtöbbször füstölgött már a pipa is. Egész biztosságérzet honolt az arcokon s hangos beszéd folyt, melybe olykor — bizonyosan valami vastag élcezen — életvidám kacagás vegyült.

Néhány szótlán, talán az édes otthon emléken merengő társukat egyre nógatták: mit busulnak? otthon semmi baj, itt sincs mitől félni. A közeli falvak népe örül, ha él, Ellenség közeledtéről a portyázó elősők mit sem tudnak, de ha volnának is közelben lázadó bandák: pusztán a császár fényes egyenruhája láttára is világgá szaladnának. Nevetséges el is gondolni, hogy pár heti gyerek játék után 12 évig puskaport szagolt rendes katonaság szeme elé is merjenek kerülni. Még ha férfiak lennének, de gyerekek, legtöbbször még a bajusza sem pelyhedzik.

Köpenyébe bujva bóbiskolt egyik-másik, odább

hogy az ország fővárosában Budapesten 1892 évi Aug. 17-én ily cím alatt „A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj egylete” alakult, a hová a társadalom minden rétegéből felveszik a jelentkezőt s aránylag nem is követel magas tagsági díjat; például aki hetenkint 15 kr. tagsági díjat fizet és legalább 10 évig tagja az egyletnek, kap nyugdíjképen minden hétre 5 frt. 95 krt, vagyis egy hónapra 23 frt és 80 krt; hová kell ennél üdvösebb intézmény? és felvesz mindenkit, sőt még nőket is, legyen az állam polgár, altiszt — munkás, szolga vagy mester ember, kivétel nélkül.

Tehát aki csakugyan szíven viseli családjá sorsát és jólétét, nyitva van az út azoknak jövőjét biztosítani. Az igaz, hogy ott a fizetéseket pontosan be kell tartani — nem úgy mint az erdészeti ujságra, a hol még olyanok is vannak, kik 8—9 frttal állanak hátralékban, az ilyen emberek a társadalomnak vajmi keveset használnak és annál kevesebbet érnek. Jól tudjuk, hogy ma az erkölcstelenség a tetőfokára fejlődött és lépést tart a haladással s nagyon ragadós, mert már születésétől kezdve meg van az emberi szervezetben a rosszra való hajlam és kevés kell ahhoz, hogy ki fejlődjék az elégedetlenség, a bosszu és rossz szándék. Szerény nézetem az, hogy vegyünk példát olyan emberről, ki szép családot, becsületesen nevelt és kisérjük figyelemmel az ő tetteit és lehetőleg tegyük magunkévá és csak hamar azt tapasztaljuk hogy sokkal meg elégedettebbek vagyunk, kibékülünk a sorsunkkal. Tisztelni fogjuk előjáróinkat, meg tanuljuk szeretni a hazát és nem fejlődik a szocializmusra való hajlam bennünk. És most tüzzük ki e becses lap hasábjain minden a mi szakmánkba vágó dolgokat ösmertetni mindig szélesebb körben, tegyük félre a panaszokat, mert azok is csak

akkor érvényesülhetnek, ha arra idő és alkalom nyílik. Igyekezünk a földművelésügyi miniszter urnak becses figyelmét magunkra fordítani szakképzettségünk által és végezzünk mindig kellemes és szakba vágó munkát — mely előbb-utóbb meg fogja hozni áldásos gyümölcsét. —

Kosztrober György  
m. k. erdőőr.

## LEVELEZÉS.

Bélabánya 1899 január 17.

Tekintetes szerkesztő úr!

Kartársaim azzal tiszteltek meg, hogy engem biztak meg egyik derék kartársunk halálhírének lapunkban leendő közlésével, mely megtisztelő megbízásnak megfelelően, tisztelettel kérem szerkesztő urat szerény soraimnak kedvelt lapunkba való telvétele.

Az írás eme szavai: „El van végezve, hogy az emberek egyszer meghaljanak” jutnak most eszembe, midőn ezeket a sorakat írom. Ez a kivételt nem ismerő és nem tevő átokszerű szigorú ítélet sújtotta mindjárt a folzó évi kezdetén egyik nagyérdemű kartársunkat is. Ugyanis Makuska Antal, a semleczbányai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó Mocsár község volt érdem főerdőre hosszú földi zárandoklás után övéi s kartársai nagy fájdalomra és őszinte bánatára folyó 2-án adta vissza huzmos betegség után áldott lelkét Teremtőjének.

A megboldogult hosszú 40 éven át szolgálta a kincstárt hűségesen s párját ritkító kötelességtudással és buzgósággal, nem egyszer egészségének, sőt életének kockáztatásával is. Eme egész emberöltőnyi hosszú és terhes szolgálata jutalmául éppen egy évvel ezelőtt kapta meg teljes nyugdíját. Nyugdíjaztatása előtt már előre örvendett a szegény öreg, hogy letéve vállairól a szolgálattal járó terhes teletöltséget, öreg napjaira gondtalan,

egy csoportban vontatva szolt a valezer s a fuvola hangján ki tudja melyik Náni, Már'-l, Réz'-l felejtethetlen képe jelent meg. Csak a tüzekek izzadtak derekasan, a rossz idő nagyon megviselte az ágyukat.

Társzekerektől körülvéve, a lomhán csüngő fekete-sárga szélezetű hadi zászló körül álló sátrakban a tisztek üzték az időt a gondot: tea és kártya mellett. Olyik nem is látszott a dohányhfüsttől, mely sűrű illatos ködbe vonta a sátrak belsejét és egyenletesen ömlött ki a szabadba.

— Nini! de szép állat, szólal meg a sátor nyílásnál ülő hadnagy, kezével óvatosan simítva a dicsért állatot: egy a tisztek közt szimatoló vadászebet.

— Lánosz lobogóssát! hisz ez még spión lehet — folytatja és tört magyarsággal betüzi az eb széles nyakövének zöld kivarrását: „Vá-dász ket-fence”.

— — Ide nézzen, ki akar látni egy eleven „rebelt“-t, egy megtestült „Kossuth“-s Hund“-ot!?”

A tisztek még javában kacagtak a találó rögtönzésen és szájról-szájra járt a „Kossuth-sz Hund”,

midőn a sátor közelében álló közlegény láttára az eb mintha villanyütés érte volna, örvendett, hizelgett neki. A hadnagy kíváncsian kérdi: — Hé bundás! a te kutyád?

A katona elhalványult, majd kigyult arczczal meredten áll, mintha szólni akarna, de a szó torkán akad és tágra nyílt szemével úgy néz a kérdőre, akár csak a halálos ítéletét mondaná.

— Őrség!!! — ordít képéből kikelve a hadnagy — ide! az apátok lelkét, mit bámultok?! — Fogjátok el, ez kém!!

Orbán volt. A lovas pedig, kivel az erdőbe távozott: egy az ellenség számánál jóval kisebb csapat hirtívője.

A honvédség egész váratlanul érkezett, nem is gyanítva a pompás alkalmat és menetkészen, pihenve várta futárját.

Szükséges volt tudni az ellenség számának és állásának erejét, mert e nélkül daczára a fékezhetlen

szabad életet fog élni, mint a madár a szabad természet ölében, de hát „ember tervez, Isten végez“, Ez a közmondással vált régi arany igazság rajta is beteljesedett. Az olyan szépen kiszínezett boldog földi lét csak egy rövid éven át tartott, mert azt a jó öreg mindjárt a következő év küszöbén egy örökké tartó égivel cserélte föl.

Temetése kartársainak és a környék intelligenciájának élnek részvéte mellett és a vidéken lehető legnagyobb ünnepélyességgel folyó hó 4-én ment végbe. A végtisztességen szeretett főnökük, Körös László főerdész úr vezetése mellett jelentek meg a selmeczbányai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó erdőőrök testületileg s teljes számban s kegyeletük és őszinte részvételük jeléül egy igen szép, tölgy levelekből készült koszorút helyeztek az elhunyt bajtárs ravatalára. A temetésen a szomszédos erdőgondnokságok alá tartozó erdőőrök is képviselve voltak, és pedig Geletnekről Szlivka András és Huszár Jakab, Jálnáról Vojnarovszky Antal és Országh Adolf személyében, míg a selmeczbányai m. kir. erdészeti akadémia hatáskörébe eső kis-iblyei erdőőri kerületet Moha Alajos főerdőr képviselte.

A gyászháznál végzett temetési szertartás után a kartársak fölemelték volt bajtársuk földi maradványait magába záró diszes koporsót s nagy néparadattól kísérve a templomba vitték, hol a község nagy érdemű lelkésze, Demovits Bertalan plébános úr a megboldogult lelki üdvéért ünnepélyes rekviemet tartott. A szent mise végzetével a plébános úr teljes papi diszben szívhez szóló, kegyeletteljes szavakkal méltatta az elhunytak hosszú szolgálata közben szerzett elévülhetlen érdemeit s miután emlékéit a mélyen meghatott községi lakosok és kartársak szívébe véste, úgy a maga, mint jelen levő volt főnöke Körös László főerdész úr részéről is megható szavakban vett búcsút a megboldogulttól. A mindenkit mélyen megindított beszéd után vállainkra vettük a koporsót s átvive azt a közeli temetőbe, újabb beszterelés után elhelyeztük örök nyugalma helyére.

Áldás és béke lebegjen porai fölött!

Temetés után a selmeczbányai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó erdőőrök Zimmermann Vincze lengei

erdőőr vezetése mellett testületileg tisztelegtek szeretett főnökük Körös László főerdész úrnál s neki azon kegyéért hogy nem törődve a szigorú téllal és a rossz, csaknem járhatlan utakkal, eljött elhunyt kartársunknak megadni a végtiszteltet, forró köszönetüket s mélyen érzett hálájukat nyilvánították. Isten éltesse sokáig a boldogságban szeretett főnökünket, ki alárendeltjeinek nem csak örömeiből, de bánatából is ilyen példás módon kiveszi a maga részét!

Midőn soraim szíves közlését kérném, vagyok a  
szerkesztő úrnak igaz híve

Tonhauser Antal

Nagy-Köves 2899 január 33.

Tekintetes szerkesztő ur!

A nagy-kövesi vallásalapítványi uradalom erdővéd személyzete sikerült táncmulatságot rendezett folyó hó 14-én a helybeli nagyvendéglőben Janatka Józsefné főerdésznő Ő nagysága és Hiefner György h. erdőgondnok úr védnöksége mellett az erdészeti altiszti személyzet részére létesítendő országos segély-egylet javára.

A „Vadász-Bál“ címnek megfelelően a tágas táncsterem vadász trofeákkal, nevezetesen 116 pár szarvas és őz agancscsal s egyéb vadász zsákmánnyal, fegyverekkel és más vadász eszközökkel volt izlésesen díszítve.

Távrolról sem reméltük azt a nagyszerű pártolást, melyben úgy közelről, mint távrolról részünk volt, megtisztelték ugyanis multságunkat megjelenésükkel a többek között: Buziásról Unger József főszolgabíró úr nejével s bájos leánya Erzsikével. Heinrich Árpád dr. szolgabíró úr, Sebestyén Emil dr. közalap. kir. ügyész úr, Bencsik István dr. kir. aljárásbíró úr, Nagy István közal. ispán ur, özv. Gland Miklósné és unokája Ko-

harci vágynak kár lett volna annyi hű honfi, a hazának nagyon drága életét egy bizonytalan ütközet vak esélyének kitenni.

Ki volt azt megtudni később és legalkalmasabb, ha nem Orbán, ki itt, ezen a tájon született, ismerte annak minden zege-zugát, minden egyes bokrot, minden fát. Behunyt szemmel éjjel jobban eligazodott, mint más nappal, a legélesebb tekintettel, s kinek csak úgy dagasztotta keblét az olthatlan honszeretet szilaj szenvedélye: bármi legcsekélyebb szolgálatot tenni elárult szegény honának...

A csapatot vezető ezredessel egy félórán át tanácskozva, gyorsan elindult terve végrehajtására. Már utban volt, a mint faluja tornyában esti 7 órát kelepelték; a harangot ágyunak öntötték, hogy a harcmezőn hirdesse az ellenség vég óráját.

Lassított menésben mondta el az Urangyalát és Magyarország Védasszonya mintha segítségére jött volna: nem sokára köd kezdett ereszkedni a tájra.

A tábortüzek ködön is áttetsző gyenge fényénél jól kivette az ellen őrszemét.

Egy pillanatig élés tekintettel méregeti a gyantlan katonát, majd egy hirtelen eszmétől megkapatva, lehuzza csizmáját és mint a hiúz nesztelenül, hason csúszva közeledik. Csak pár lépés még, de az őrs észrevette, de már későn, Orbán mint egy kipattant rugó veti rá magát: egy irtózatosszorítás a szerencsétlen nyakán és vége volt.

\* \* \*

Nappal van. A hó pihák sűrű hullása igyekszik szűzi leplelvel betakarni az ádáz tusa színterét. A magas hó helyenkint földig fel van túrva és szanaszét sebesültek, holtak, vérontó eszközök hevernek a vértől piros havon. A levegő löportól szagos s a tért beszegő, ágyuktól tépett, égő erdő füstje érzik. Még hallik a trombita vérforraló hangja; a diadalittas honvédség egy része üldözé az ésnélkül futó ellent.

A kivert ellen táborhelyére hozzák a sebesülteket és halottakat, vegyesen: ellenséget, jóbarátot. Jól működött a honvéd szurony, az ellenségnek alig van sebesültje.

vács Antal országos méhészeti felügyelő úr szeretetreméltó leányával Hildával, Lazonovitz Paula áll. tani-tónő nővérével. Nagy-Kövesről: Janatka József közal. kir. főerdész ur, Adrigán Dezső közal. ker. számtartó ur nejével, Zeller Dezső közal. ker. ellenőr ur nejével, Kisozán János gör. kel. lelkész ur nejével, Popeszkú György gör. kel. lelkész ur, Emánuel Lázár kereskedő nejével, Grebler Árpád községi jegyző ur, Bárány János községi aljegyző és áll. anyakönyvvezető ur, Stift Kálmán, Lämmer József közal. számtartósági díjnokok, Wéber György asztalosm. nejével, Rangl Ádám, Kohn J. kereskedő segédek, Böhm Salamon vendéglős, Zsivetz József, Joneszku Miklós gazdálkodók, Miksa János községi pénztárnok, Janovits Miklós községi bíró. Török Szakosról: Győry Lajos közal. ispán ur nejével és Irénke leányával. Szirbováról: Getza János gazdálkodó és veje. Azt emlitenünk is fölösleges, hogy a nagykövesi erdőgondnoksághoz tartozó erdővédek teljes számban jelentek meg nejeikkel és leányaikkal.

Az esti fél 9 órakor kezdődő tánczvigalom kitűnő cigány zene mellett a legjobb kedvben kivilágos-kiviradtig tartott s illetve a bál közönség reggeli 7 óra után oszlott szét a bálanya viharos megéljenzésével.

Az elért fényes erkölcsi sikernek megfelelően az anyagi sem maradt el. A részvételben gátoltaktól a következő adományokat vettük:

Porutin Romulus dr. járási orvos ur 5 frt. Tauber Heinrich fa nagykereskedő ur 5 frt. Falböck Géza bakóvári jegyző ur 2 frt. Genersich Sándor közal. kir. erdész ur. Jerszegről 2 frt.

Rendes belépő díjakból befolyt 59 frt.

Felülfizettek: Grabler Árpád jegyző ur 4 frt. Janatka József főerdész ur 3 frt. Hinfner György h. erdőgondnok ur 2 frt. Unger József főszolgabíró ur 1

frt. Heinrich Dezső szolgabíró ur 1 frt. Sebestyén Emil dr. kir. ügyész ur 1 frt, Bencsik István dr. kir. aljárásbíró ur 1 frt, Nagy István ispán ur 1 frt, Böhm Salamon vendéglős ur 1 frt. Emánuel Lázár kereskedő ur 1 frt, Bárány János anyakönyvvezető ur 1 frt, Zeller Dezső ellenőr ur 1 frt, Getza János 50 kr., Lämmer József díjnak 50 kr., Kohn Jakab kereskedő segéd 50 kr., Stift Kálmán díjnak 30 kr. Közalapítványi erdővédek: Kreszteszku Miklós 3 frt., Delimán György 1 frt, Novák Mihály 50 kr., Proháb Bálint 50 kr., Szilágyi Antal 50 kr., Szavulovits Pál 50 kr., Kospenda Pál 50 kr.

Az összes bevétel volt 99 frt 30 kr. melyből levonva a 68 frt 88 kr. kiadást maradt tiszta jövedelem 29 frt. 42 kr. mely összeg a jelzett segélyegylet létesítéseig gyümölcsöztetés végett egyelőre a buziási takarékpénztárban lett elhelyezve.

Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el a nagyérdemű közönségszives megjelenésért és igazánrendkívüli anyagi támogatásáért ez uton is hálás köszönetünket nyilvánítani.

A rendező erdővéd személyzet nevében:

szerkesztő urnak igaz hive

Delimán György  
kir. közalap. erdőőr.

## Különfélék.

**Beküldetett.** A „Barsi Ellenőr“ f. é. január 22-iki 4-ik számában olvasható: „Erdősítési segélydíjak.“ A földmívelésügyi miniszter a közgazdasági érdekből beerdősítendő kopár és vizmosásos területeken 1898 év

Az osztrák zászló helyén, mely a sáturnak van támasztva, Szűz Máriás lobogó leng jeléül, hogy itt most magyar az úr. A zászlós, sátorban felkötött jobb karral a vezér egy kétségbe esett nőt vigasztal:

— Ne sirjon asszonyom, férje megkerül, a hü eb, mely olyan nagy szolgálatot tett ma, hogy kegyedhez a mi számunkra igazán bámulatos ügyességgel el tudta hozni férje kémlelésének irat üzenetét — biztosan megtalálja gazdáját. Embereim, kik vele mentek, már nem soká késhetnek. — Igazán . . . gondolja ezredes úr, hogy megkerül . . . hogy él az én jó férjem?!

— Biztosan megkerül s egy belső szózat azt sugja hogy élve. . . .

A tábor szélén a halottakat jegyzi egy hadnagy és egy közlegény, a ki futva jött, jelenti neki:

— Hadnagy urnak alásan jelentem; a gróf erdészét megtaláltuk.

— Él?

— Még élt a mint ráakadtunk, mert a golyó nem találta rögtön halálosan. Épp a halált vivta. Miután

megmondtuk kérdésére, hogy mi győztünk, egy gyenge „éljen“ sóhajtással kimult. . . .

A tiszt egy vonást húz jegyzőkönyvébe és morgja: „Százegy“. . . .

Istvánfi.

## ADOMÁK.

### Jószivűség.

Urnő: Tehát a szabóval is kikötöttél már? Hej, hej, Julcsa, de csapodár vagy!

Szakácsnő: De csakis a nagysága érdekében. Mit gondolnának a szomszédok, ha naponkint látnák a számlával jönni a nagyságához?

### A jó vő.

Férj: Az arkangyalát ennek a bornak, hisz ez ihatatlan, ez nem embernek való! Miféle bor ez, feleségem?

Feleség: Egyikét amaz üvegeknek bontottam fel, a melyeket te külön zárva tartasz.

Férj: Vagy úgy? Hiszen ezeket a borokat anyád látogatása alkalmára tettem el.

folyamán önként teljesített erdősítésekért Garam-Szent-Benedek volt urbéréseinek 45 frt., Fenyő-Kosztolánynak 12 frt., Kis-Keresnyének 13 frt., Nagy-Keresnyének 18 frt., Kis-Koszmálnak 33 frt. Nagy-Ugrócnak 10 frt., Kis-Ugrócnak 20 frt., Pálos-Nagymező községnek 140 frt. Szalzberger József simonyi földbirtoksnak 105 frt. pénzsegélyt utalványozott." A hirt hozzánk juttató barátunk méltán veti fel a kérdést, hogy hát az erdősítéseket vezető erdőőr mikor és milyen jutalomban vagy kitüntetésben fog részesülni?

**A nazarénus katona.** Szabadkáról írják az alábbi szomorú esetet: A helybeli 86-ik gyalogezred 13 ik századához van beosztva valami Molnár nevű nazarénus vallású közlegény. Már két éve, hogy bevált katonának, be is rukkolt szép hűségesen, csak hogy a fegyvert, még ha halálába kerül is, nem akarja kézbe fogni. Minthogy sem a szép szó, sem a rossz szó nem használt, két évi garnizon-fogságot kapott, a mit Budapesten ki is töltött, a mikor ismét a századhoz küldték vissza. Mindhiába, még a fogság sem használt semmit, nem fogja még most sem a kezébe a fegyvert — tehát újból büntetni kell. Felvitték ismét Budapestre a garnizon-fogházba.

**Emberfők táviróoszlopokon.** Beludzsisztán khánság lakói fanatikus hivei az izlamnak s rossz szemmel nézik, hogy az emir megengedte az angoloknak, hogy náluk táviróvonalakat rendezzenek be; ezért is mindent elkövettek az építés meggátlására. Az emir erre szigorú rendeletet adott ki, mely azonban nem sokat használt mert egy falu felbőszült lakosai a vonalat nagy kiterjedésében egészen lerombolták. Az emir elfogatta a tetteseket s hogy elrettentő példát adjon a népnek, mind a tizenöt elítéltet lefejeztette s fejüket az e közben helyreállított táviróvonal oszlopaiba huzatta fel.

**Rémes rablógyilkosság.** Pusztá-Kürtön rémes rablógyilkosságot követtek el. Putnoky József gazdag földbirtokos egy csütörtök reggel üzleti ügyekben Kolozsvárra utazott. Felesége, 8 éves fia és 7 éves leánya otthon maradtak. Este tíz órakor feküdtek le, éjfél után egy óratájban azonban gyanús zöreijre ébredtek föl. Valaki fessegette az ajtót. Az aszony kiküldötte a cselédet, hogy nézze meg, ki jár ott. Mikor a leány kinyitotta az ajtót, három erősen bekormozott alak reávetette magát és míg az egyik megkötözte, addig a másik kettő a szobába hatolt és ott a kétségbeesetten segélyért kiáltó aszonynyal és gyermekeivel dulakodni kezdtek, végre az asszonyt három készurással megölték, a gyermekeit pedig párnákba fúlasztották. Majd hozzáfogtak a szekrények kiürítéséhez és több ékszert véve magukhoz, távoztak. Utközben azonban az egyik a földön fekvő cseléd mellett elhaladva e szavakkal:

— No, hogy te se beszélhess! — feléje szurt. A szurás azonban csak karján találta. A cseléd kiáltására többen odasiettek és kiszabadították kötelékeiből a leányt. Az azonnal értesített csendőrség rögtön megindította a nyomozást s Timár Róza vallomása alapján Péter Sándor nevű csavargót letartóztatott.

**Tizenhárom éves gyilkos.** A szegedi Csillagbörtönbe egy tizenhárom éves fiút hoztak, a ki Deesen

álomában baltával megölte pajtását, mert elnyerte tőle a gombjait. Az áldozatának gödröt ásott s abba temette, de előbb elszedte tőle a gombokat, lefejtette a lábáról a bocskört s magához vette a tarisznyáját. A tizenhárom éves gyilkost, Maxim Jánost, két esztendőre börtönre ítélték el.

**Nazarénus rabok.** Szegedre ismét nyolcz nazarénus katonát kísérték a Csillagbörtönbe. Egyenesen megdöbbenő módon szaporodik azoknak a száma, akik inkább éveken át rabságot szenvednek a meggyőződésükért, mintsem fegyvert fogjanak. A nazarénus vallás híveinek folytonos szaporodásával szemben tanács-talanul állanak a katonai hatóságok, melyeknek egyéb védekezési módjuk sincs, mint a megtorlás, a börtönbüntetés,

## PÁLYÁZAT ERDŐŐRI ÁLLÁSOKRA.

Ezen erdőhivatal a kerületében megüresedett, illetve előléptetések folytán megüresedő három I. oszt. három II. oszt. három III. oszt. és öt IV. oszt. erdőőri, egy IV. oszt. faraktárőri, egy I. egy II. és egy III. oszt. erdőlegényi állomásra 350. 300. 270. 240. 200. 180 és 150 forint évi bérrel és egyéb állományszerű illetményekkel pályázatot hirdet.

Az erdőőri állomásokra pályázók fölhivatalnak, hogy az 1879 évi XXXI. t. cz. 37 §-ában követelt erdőőri szakvizsga letételét, azon felül valamennyi az államerdészeti szolgálatba újonnan belépni kívánók ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, halló- és beszélő képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által legujabb kelettel kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását, megszakítás nélküli előéletüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket folyó évi márczius hó 10-ig az alólrott erdőhivatalhoz nyujtsák be. —

A föntieknek megfelelően föl nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Szászsebes 1899 évi január hó 28-án.

M. kir. erdőhivatal.

## Szerkesztői üzenetek.

Bertalan Ferencz urnak. Nagy-Maros. A vakond turásokat gereblyével egyengesse ki és 2—3 ölnyi távolságban 10—14 ctm. mélységre ásson el különböző helyeken petroleumba áztatott rongyokat vagy posztó darabokat. Ennek büze az igen finom szaglász vakondot állítólag elűzi és távol tartja.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos  
Podhradsky Emil.

**FONTOS!** a vadászat kedvelőire, erdőőrökre, vadőrökre, erdőőri és vadőri szakvizsgákra készülődőkre nézve, hogy a különféle hasznos és káros vadak szaporodási helyeiről, a vemhesség vagy költés idejének tartamáról, a szaporulat mennyiségéről, valamint azok testnagyságáról tájékozva legyenek s egyeseknek, kivált a kártékonyaknak nyomait ismerjék.

Mindezeket egy pillanat alatt megmutatja a

## ★ VADÁSZ-NAPTÁR, ★

mely hasznossága mellett még minden vadászszoba falának valódi díszét is képezi. Különösen jellemzi ezt a naptárt könnyű áttekinthetése.

A Vadász-Naptár megrendelhető szerzője **FUKÁSZ ISTVÁN**,  
m. kir. fővadásznál LIPTÓ-UJVÁR.

1 drb. ára 50 kr., 5 drb. 2 frt 25 kr., 10 drb. 4 frt, csomagolási és póstadíj nélkül. — 50 darab  
ára 20 frt s az ár előleges beküldése mellett a szállítás bérmentve.

Megrendelések vagy az ár előleges beküldése, vagy pedig utánvet mellett eszközölhetők, az utóbbi  
mód azonban sokkal költségesebb. 2—3

A Vadász-Naptár-nak nem lenne szabad egy jóra való vadászember szobájából sem hiányoznia.

### MEGJELENT

a

## BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégétől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus  
hó 11-én kelt magas intézkedésével,

**cégünk ujjal megbízott**

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

**hivatalos uton részletfizetésre**

megrendelhetők.

**POLGÁRI RUHÁK**

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják  
régii vevőinket félrevezetni. Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.

Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

**BLUM és TÁRSA**

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő esász. és kir. Fensége József főherceg udvari szállítói.  
Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállítói.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.